

Rendalen kommune,
Hanestadveien 1,
2485 Rendalen
postmottak@rendalen.kommune.no

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

15.10.2020

Innspill til planstrategi for Rendalen kommune

Jordvernalliansen i Innlandet, bestående av en rekke organisasjoner innen landbruk, miljø og fagbevegelse, arbeider for bevaring av dyrket mark og matjord, og mot en stadig forverring av norsk sjølforsyningsgrad og matsikkerhet.

Rendalen kommune er i gang med planstrategi for perioden 2020-2023. Jordvernalliansen i Innlandet har følgende innspill til planarbeidet og høringsdokumentet:

Nasjonal jordvernstrategi må eksplisitt innlemmes som en føring i planstrategiens kapittel om nasjonale føringer, og gjøres gjeldende for kommuneplanarbeidet (samfunnsdel og arealdel), samt eventuelle andre planer som næringsplan mv.

Jordvernstrategien ble enstemmig vedtatt av Stortinget i 2015. Stortinget strammet her inn det nasjonale jordvernålet fra maksimal årlig omdisponering på 6000 dekar, til maksimalt 4000 dekar, og må altså nå gjøres gjeldende i alt kommunalt planarbeid. Vi har også en forventning om at det nasjonale jordvernålet blir ytterligere innskjerpet i løpet av planperioden.

I Norge er kun 3 prosent av landarealet dyrket mark. Dermed er det nok av andre arealer å bygge på i Norge. Det tar minst 1000 år å danne et ti centimeters lag med matjord. Matjord er dermed i praksis en ikke-fornybar ressurs. Den gode matjorda danner grunnlag for jordbruket som vi har i dag. Nydyrking på dårligere arealer vil ikke gi samme grunnlag for matproduksjon. Med en voksende befolkning må vi både ivareta den gode matjorda vi har, og i tillegg drive aktiv nydyrking.

I Innlandet tas store matjordarealer til utbygging av samferdsel. Dette berger for at Innlandet ikke kan ta av sine viktige og gode matjordressurser til nærings- og boligutbygging.

Jordvernalliansen er tydelig på at i eventuelt dilemma mellom jordvern og ønsker om arealer til bolig- og næringsformål, så må Stortingets innstramming av jordvernpolitikken gjennom Nasjonal jordvernstrategi legges til grunn. Dette betyr at alle kommuner må legge seg på en strengere praksis enn tidligere. Total nasjonal omdisponering på 4000 dekar per år innebærer svært liten omdisponering per kommune. Det kan i visse tilfeller aksepteres at matjord omdisponeres til viktige veg- og jernbaneutbygginger. Når

WILPF Norge
INTERNASJONAL KIRNELIGA FOR FRID OG TRIVSEL

Norsk Nærings- og
Nytelsesmiddelarbeiderforbund

HEDMARK BONDELAG

Naturvernforbundet

samferdselsutbyggingene «har tatt sitt», vil det innenfor Innlandets naturlige andel ikke være igjen noe til bolig- og næringsutbygging på dyrket mark.

Statistikken viser at Rendalen kommune de siste 15 årene har omdisponert lite dyrket mark. Det er viktig at Rendalen kommune viderefører en bevisst holdning til temaet, og ikke åpner opp for omdisponering.

FNs bærekraftsmål er en overordnet føring for planstrategien. Her er det verdt å trekke fram jordvern spesifikt, bl a knyttet til liv på land, bærekraftige samfunn og matforsyning.

Ifølge planstrategi-utkastet er det planlagt å revidere kommuneplanens arealdel først og fremst for å vurdere grenser for spredt bebyggelse på nytt. Her kommer det fram at en skal se nærmere på hvilke eiendommer som skal inkluderes i arealformålet LNFR (landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift). Slik vi forstår det, skal det blant annet vurderes å tillate nye arealer for fritidsbebyggelse, samt utvidelse av eksisterende hyttebebyggelse.

Jordvernalliansen understreker at det ikke må åpnes for bebyggelse på dyrket eller dyrkbar mark, og viser til at Rendalen kommune har store skogs- og fjellarealer som kan benyttes til bolig- og fritidsbebyggelse.

Jordvernalliansen vil ellers gi ros for gode kapitler om næring, arbeidsplasser og bioøkonomi, hvor det betones at verdiskapningen i Rendalslandbruket og øvrige landbruksbaserte næringer står for 21 prosent av samlet årlig verdiskapning i kommunen. Det er viktig ikke å bygge ned selve grunnlaget for jordbruksproduksjonen, nemlig matjorda.

Oppsummert: Jordvernalliansen i Innlandet mener at en ansvarlig arealpolitikk må ha som mål at dyrket mark bare kan tillates nedbygd når formålet er infrastruktur av nasjonal betydning eller samfunnskritiske etableringer av stor regional eller nasjonal betydning. Planstrategien bør slå fast at jordbruksarealer ikke skal tas til boligbygging eller utlegges til næringstomter.

Med vennlig hilsen arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Opsal jr
Hedmark Bondelag

Lars Mæhlum
Naturvernforbundet i Hedmark

Odd Erik Kokkin
LO i Innlandet

Lars Arne Mjørlund
Oppland Bondelag

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – BONDELAGET – NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET